T078 BL VIII (11) 1443 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Bí Sô Ni Tỳ Nại Da Q11

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ
BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 11

Nhieáp Tuïng Ba:
Khoâng xem, xaû, khoâng xaû,
Xin vaøng baïc, tieàn nhuoäm,
Ñöôïc lôïi coù naêm giôùi (sai khaùc),
Mua thuoác, hai (giôùi) giaù y.
Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Moát: KHOÂNG XEM NAÊM Y Duyeân khôûi ôû thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù caùc Bí-soâ ni ít nhôù nghó neân khoâng nhôù bieát y naøo laø Taêng-giaø-chi, y naøo laø OÁt-baùt-la-taêng-giaø, y naøo laø An-ñaùt-baø-ta, y naøo laø Quyeát-toâ-laïc-ca, y naøo laø Taêng khöôùc kyø. Cho neân Ñaïi-theá-chuû ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Caùc ni neân xem laïi naêm y ñang thoï trì trong moãi nöûa thaùng”. Tuy Phaät ñaõ baûo nhö theá nhöng Ni-thoå-la-nan-ñaø moãi nöõa thaùng khoâng chòu xem laïi naêm y ñang thoï trì, caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni trong moãi nöûa thaùng khoâng xem laïi naêm y ñang thoï trì, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Töôùng phaïm trong hoïc xöù naøy laø trong moãi nöûa thaùng khoâng xem laïi naêm y thì phaïm Xaû-ñoïa.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Hai: XAÛ Y PHI THÔØI Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Phaät baûo caùc ni neân xaû y Yeát-sæ-na, Thoå-la-Nan-ñaø muoán xaû y phi thôøi neân noùi vôùi caùc ni: “Caàn gì chöùa caát y naøy, haõy cuøng xaû ñi, coøn ñöïi ñeán khi naøo”, caùc ni nghe khuyeân neân cuøng xaû. Sau ñoù moãi ngöôøi mang naêm y du haønh trong nhaân gian, caùc ni khaùc hoûi:” caùc coâ khoâng coù tröông y Yeát-

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 159

sæ-na hay sao?", ñaùp laø tröông roài, caùc ni kia lieàn hoûi: "Neáu ñaõ tröông y roài sao coøn mang theo naêm y ñi". Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni xaû y Yeát-sæ-na phi thôøi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø vaø ni khaùc gioáng nhö vaäy. Thôøi y Yeát-sæ-na laø töø möôøi saùu thaùng taùm ñeán möôøi laêm thaùng gieâng, ngoaøi thôøi gian naøy thì goïi laø phi thôøi. Xaû laø Baïch-nhò-yeát-ma xaû. Töôùng phaïm trong hoïc xöù naøy laø neáu taùc phaùp xaû phi thôøi thì phaïm Xaû-ñoïa, neáu bò giaëc cöôùp ñoaït mang ñi thì khoâng phaïm.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Ba: ÑUÙNG THÔØI KHOÂNG XAÛ Y YEÁT SÆ NA Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi truôùc, nhö Phaät ñaõ daïy ñuùng thôøi caùc ni neân xaû y Yeát-sæ-na nhöng Thoå-la-Nan-ñaø laïi khoâng chòu xaû. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñuùng thôøi xaû y Yeát-sæ-na maø laïi khoâng chòu xaû thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Giaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Boán: XIN VAØNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù coù moät ngöôøi thôï vaøng cöôùi vôï chöa bao laâu, khoâng bieát ngöôøi vôï coù theå troâng coi vieäc nhaø ñöôïc hay khoâng neân muoán thöû, lieàn ñeå chieác kim hoaøn ôû choã ngöôøi vôï roài ñi. Sau ñoù coù Ni-thoå-la-nan-ñaø ñeán nhaø khaát thöïc, ngöôøi vôï vaøo trong nhaø laáy thöùc aên ra sôùt vaøo baùt cho Bí-soâ ni, Thoå-la-Nan-ñaø thaáy chieác kim hoaøn lieàn noùi vôùi ngöôøi vôï cuûa ngöôøi thôï vaøng: "Hieàn thuû haõy cho toâi chieác kim hoaøn naøy", ngöôøi vôï nghe roài im laëng, Thoå-la-Nan-ñaø cho laø ngöôøi vôï kia chòu cho, lieàn laáy chieác kim hoaøn ñi. Sau ñoù ngöôøi thôï vaøng trôû veà hoûi vôï chieác kim hoaøn ñaâu, ngöôøi vôï noùi: "Ngöôøi xuaát gia môùi ñeán ñaõ laáy ñi roài", ngöôøi thôï vaøng chaïy theo ñoøi laïi, Thoå-la- Nan-ñaø noùi: "Hieàn thuû, neáu khoâng coù ngöôøi trao thì toâi ñaâu daùm laáy", ngöôøi thôï vaøng noùi: "Haõy traû vaøng laïi cho toâi", Thoå-la-Nan-ñaø lieàn boû chieác kim hoaøn vaøo mieäng, ngöôøi thôï vaøng lieàn moùc trong mieäng ra ñeå laáy laïi chieác kim hoaøn roài ñuû lôøi cheâ traùch. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 160

hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni caàu xin vaøng baïc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeåca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø vaø ni khaùc gioáng nhö vaäy. Töôùng phaïm nhö treân.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Laêm: LAÁY TIEÀN NHUOÄM Y DUØNG CHO AÂN UOÁNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù naêm y cuûa Thoå-la-Nan-ñaø cuõ raùch, khi ñeán nhaø cuûa phu nhôn Thaéng man khaát thöïc, phu nhôn traûi toøa môøi ngoài, Thoå-la-Nan-ñaø noùi phaùp roài im laëng, phu nhôn hoûi: "Vì sao laïi maëc y cuõ raùch nhö theá?", Thoå-la-Nan-ñaø noùi: "Toâi ñaâu coù choàng con lo cho toâi y phuïc", phu nhôn nghe noùi theá lieàn xin cuùng naêm y, Thoå-la-Nan-ñaø noùi: "Tuy coù phöôùc daâng cuùng nhöng khoâng coù phöôùc thoï duïng, toâi caàn coù tieàn ñeå may vaø nhuoäm y", phu nhôn lieàn cuùng theâm tieàn ñeå may vaø nhuoäm y. Thoå-la-Nan-ñaø nhaän vaûi vaø tieàn roài ñem baùn vaûi laáy tieàn ñeå duøng cho vieäc aên uoáng chôù khoâng may y. Thôøi gian sau laïi maëc y cuõ raùch ñeán nhaø cuûa phu nhôn Thaéng man, phu nhôn hoûi taïi sao vaãn coøn maëc y cuõ raùch, Thoå-la-Nan-ñaø lieàn noùi: "Xin haõy tuøy hæ seõ ñöôïc lìa taùm naïn. Tieàn phu nhôn thí tröôùc kia ñaõ ñeå vaøo Voâ taän taïng", phu nhôn hoûi: "Vaûi ñaõ thí duøng laøm gì?", Thoå-la- Nan-ñaø noùi: "Ñaõ ñem baùn ñeå duøng cho vieäc aên uoáng, ñoái vôùi toâi chæ caàn che thaân baèng y phaán taûo laø ñuû roài, caàn gì phaûi maëc y phuïc saïch ñeïp". Phu nhôn nghe bieát roài lieàn cheâ traùch: "Taïi sao lôïi cuûa naêm y laïi ñem duøng cho vieäc aên uoáng?". Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí- soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni laáy tieàn nhuoäm y duøng cho vieäc aên uoáng, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø vaø ni khaùc gioáng nhö vaäy. Duøng cho vieäc aên uoáng laø laáy tieàn baùn vaûi ñöôïc thí ñeå ñoåi laáy hai loaïi cuûa naêm moùn thöùc aên Kha-ñaõn-ni vaø Boà-thieän-ni.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Saùu: LAÁY LÔÏI Y RIEÂNG DUØNG CHO VIEÄC AÊN UOÁNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Ni-thoå-la- nan-ñaø ñaép y cuõ raùch ñeán caùc nhaø tröôûng giaû, cö só, Baø-la-moân noùi phaùp, hoï hoûi taïi sao laïi maëc y cuõ raùch nhö theá, lieàn noùi: "Toâi ñaâu coù choàng con

lo cho toâi y phuïc", hoï nghe roài lieàn tuøy hæ daâng cuùng, coù ngöôøi cho tô, coù ngöôøi cho tieàn ñeå mua vaûi, coù ngöôøi cho tieàn ñeå may, coù ngöôøi cho tieàn ñeå nhuoäm. Thoå-la-Nan-ñaø nhaän heát roài duøng cho vieäc aên uoáng chôù khoâng duøng Ñeå-saém y, thôøi gian sau vaãn maëc y cuõ raùch ñeán nhaø hoï, hoï hoûi nguyeân do vaø ñaùp cuõng gioáng nhö giôùi treân neân bò hoï cheâ traùch. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc lôïi y rieâng laïi ñem duøng cho vieäc aên uoáng thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Giaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Baûy: LAÁY LÔÏI CUÛA NGOÏA CUÏ DUØNG CHO VIEÄC AÊN UOÁNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Thoå-la-Nan-

ñaø ñang ôû trong chuøa coù vôï choàng tröôûng giaû ñeán thaêm, Thoå-la-Nan-ñaø noùi phaùp cho hoï nghe khieán hoï sanh Hoan-hæ tín kính noùi raèng: “Thaùnh giaû caàn gì cöù noùi, chuùng toâi seõ daâng cuùng”, ñaùp laø caàn ngoïa cuï, tröôûng giaû lieàn ñöa tieàn Ñeå-saém ngoïa cuï, Thoå-la-Nan-ñaø nhaän tieàn roài ñem duøng cho vieäc aên uoáng. Thôøi gian sau ñeán nhaø tröôûng giaû, tröôûng giaû hoûi ngoïa cuï ñaõ laøm xong chöa, lieàn noùi: “Thaân nhô nhôùp naøy tuøy nghi thoï duïng, caàn gì phaûi laøm ngoïa cuï toát môùi”, hoï nghe roài lieàn cheâ traùch: “Taïi sao lôïi cuûa ngoïa cuï laïi ñem duøng cho vieäc aên uoáng”. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc lôïi cuûa ngoïa cuï laïi d0em duøng cho vieäc aên uoáng thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Giaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Taùm: LAÁY TIEÀN CAÁT CHUØA DUØNG CHO VIEÄC AÂN UOÁNG Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù Thoå-la-Nan-ñaø suy nghó: “Chuøa ta ñang ôû ñaõ bò hö hoaïi, ai seõ tu boå”, sau ñoù coù vôï cuûa caùc tröôûng giaû, cö só, Baø-la-moân ñeán kính leã, Thoå-la-Nan-ñaø noùi phaùp cho hoï nghe roài daãn hoï ñi tham quan chuøa ñeå chæ nhöõng choã bò hö hoaïi. Caùc ngöôøi nöõ naøy thaáy roài ñeàu muoán tu boå neân moãi ngöôøi ñeàu bôùt chuùt tieàn cuûa mình tònh taâm daâng cuùng cho Thoå-la-Nan-ñaø ñeå tu boå laïi chuøa, nhöng Thoå-la-Nan-ñaø laïi laáy tieàn naøy duøng cho vieäc aên uoáng. Thôøi gian sau hoï ñeán chuøa vaãn nhö cuõ lieàn hoûi taïi sao chöa tu boå, Thoå-

la-Nan-ñaø noùi: “Phoøng nhoû, am thaát cuõng ñuû ñeå yeân ôû, caàn gì phaûi tu boå cho ñeïp”, hoï nghe roài lieàn cheâ traùch: “Taïi sao laïi laáy lôïi vaät cuûa taêng kyø duøng cho vieäc aên uoáng”. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc tieàn cuùng ñeå caát chuøa laïi ñem duøng cho vieäc aên uoáng thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Giaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Chín: LAÁY LÔÏI CUÛA NHIEÀU NGÖÔØI ÑEM VEÀ CHO MÌNH Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, nhö Theá toân daïy cöù naêm, saùu naêm coù ñaïi hoäi moät laàn, luùc ñoù coù nhieàu Bí-soâ ni ñeán, Ni-thoå-la-nan-ñaø do duyeân naøy vaøo thaønh Thaát-la-phieät ñeán nhaø cuûa caùc tröôûng giaû, cö só, Baø-la-moân xin ñöôïc nhieàu lôïi vaät cho chuùng ni, sau ñoù laïi hoài chuyeån ñem veà cho rieâng mình. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc lôïi cuûa nhieàu ngöôøi laïi hoài chuyeån ñem veà cho rieâng mình thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Gaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Ba Möôi: LAÁY LÔÏI VAÄT CUÛA TAÂNG HOÀI CHUYEÅN VEÀ CHO MÌNH Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù caùc Bí-soâ ni an cö ba thaùng, Ni-thoå-la-nan-ñaø nhaân leã Tuøy yù ñeán nhaø theá tuïc xin ñöôïc nhieàu phaåm vaät cho chuùng ni an cö, sau ñoù laïi hoài chuyeån ñem veà cho rieâng mình khieán caùc theá tuïc cheâ traùch. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñöôïc lôïi vaät cuûa Taêng kyø laïi hoài chuyeån ñem veà cho rieâng mình thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Giaûi thích vaø töôùng phaïm gioáng nhö giôùi treân.

Hoïc Xöù Thöù Moät Möôi Moát: MUA THUOÁC BUOÄC ROÀI MÔÛ Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù ni Chaâu-keá- Nan-ñaø ñoái vôùi nam töû baùn höông coù taâm aùi nhieãm, khi ñeán cöûa haøng mua thuoác, mua xong buoäc laïi roài môû ra, môû ra roài buoäc laïi ñeå cuøng nam

töû troø chuyeän thoï laïc. Caùc ni khuyeân can khoâng neân laøm nhö theá nhöng Chaâu-keá-Nan-ñaø khoâng chòu nghe theo. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni ñaõ mua caùc loaïi thuoác, mua xong buoäc laïi roài môû ra, môû ra roài buoäc laïi ñeå chuyeän troø thoï laïc. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Chaâu-keá-Nan-ñaø. Töôùng phaïm trong ñaây laø heã coù buoäc môû ñeàu phaïm Ñoïa.

Hoïc Xöù Thöù Ba Möôi Hai: THOÏ TRÌ Y DAÀY QUYÙ GIAÙ Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi truôùc, luùc ñoù vua Thaéng- quang nöôùc Kieàu-taùt-la ban cho töôùng quaân Chaáp kích chieác y daày quyù giaù, töôùng quaân ñem y naøy cuùng cho ni Phaùp döï, Phaùp döï ñem ñeå treân giaù y. Chaâu-keá-Nan-ñaø vaøo phoùng Phaùp döï leã baùi nhìn thaáy y lieàn hoûi coù töø ñaâu, Phaùp döï noùi: “Töôùng quaân Chaáp kích cuùng cho toâi”, Chaâu- keá-Nan-ñaø noùi: “Thaùnh giaû phöôùc nhieàu neân ñöôïc nhôn thieân cuùng döôøng”, Phaùp döï hoûi: “Coâ thích y naøy phaûi khoâng?”, Chaâu-keá-Nan-ñaø noùi: “Thaùnh giaû, hoa heùo nôi thaàn mieáu thì neân boû”, Phaùp döï nghe roài bieát yù neân laáy y ñöa cho Chaâu-keá-Nan-ñaø. Chaâu-keá-Nan-ñaø ñöôïc y lieàn maëc ñi vaøo thaønh khaát thöïc, ngöôøi tuïc nhìn thaày ñeàu pheâ bình cheâ traùch: “Xem ra coâ ni naøy coøn ñam meâ duïc laïc, taïi sao laïi maëc thöôïng phuïc cuûa vua ñi du haønh khaép nôi?”. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí- soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni thoï trì y daày quyù giaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Chaâu-keá-Nan-ñaø hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Y daày quyù giaù: Y daày laø moät traêm löôïng, quyù giaù laø hai möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa hoaëc hôn, y naøy goïi laø y Teá ca thi hoaëc laø y Thöôïng quyeân. Töôùng toäi nhö treân.

Hoïc Xöù Thöù Ba Möôi Ba: THOÏ TRÌ Y MOÛNG QUYÙ GIAÙ Duyeân khôûi vaø nôi choán gioáng nhö giôùi tröôùc, luùc ñoù vua Thaéng- quang ñem y moûng quyù giaù ban cho phu nhôn Thaéng man, phu nhôn ñem y naøy cuùng cho Ñaïi-theá-chuû, Ñaïi-theá-chuû ñeå y treân giaù y, Chaâu-keá- Nan-ñaø vaøo phoøng kính leã thaáy y hoûi ñaùp gioáng nhö giôùi treân. Chaâu-keá- Nan-ñaø sau khi ñöôïc y naøy lieàn maëc ñi vaøo thaønh khaát thöïc bò ngöôøi tuïc pheâ bình cheâ traùch. Caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 164

Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni thoï trì y moûng quyù giaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeå-ca. Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Chaâu-keá-Nan-ñaø hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Y moûng quyù giaù: Y moûng laø naêm löôïng, quyù giaù laø hai möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa hoaëc hôn. Töôùng phaïm nhö treân. Caùc ñaïi ñöùc, toâi ñaõ noùi ba möôi ba phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca roài, nay hoûi caùc ñaïi ñöùc, trong ñaây coù thanh tònh khoâng? (3 laàn). Trong ñaây thanh tònh vì im laëng, toâi xin nhôù giöõ nhö theá.

I. BA DAÄT ÑEÅ CA

Caùc ñaïi ñöùc, ñaây laø moät traêm taùm möôi phaùp Ba-daät-ñeå-ca moãi nöûa thaùng noùi moät laàn töø trong Giôùi kinh ruùt ra.

Nhieáp Tuïng Moät:

Voïng, cheâ bai, ly giaùn,

Phaùt cöû, noùi, ñoàng tieáng,

Noùi toäi, ñöôïc thöôïng phaùp,

Theo thaân quen, khinh giôùi.

Hoïc Xöù Thöù Nhaát: COÁ Y NOÙI DOÁI Phaät ôû trong Truùc-laâm, beân ao Yeát-lan-ñaïc-ca thaønh Vöông-xaù, luùc ñoù cuï thoï La-hoå-la ôû trong röøng OÂn-tuyeàn beân thaønh naøy khi coù cö só, Baø-la-moân kính tín ñeán hoûi Theá toân nay ôû ñaâu. Neáu luùc ñoù Theá toân ôû trong Truùc-laâm thì La-hoå-la noùi laø ôû nuùi Linh-thöùu, neáu Theá toân ôû Linh- thöùu thì La-hoå-la noùi laø ôû Truùc-laâm… khieán cho moïi ngöôøi muoán ñeán ñaûnh leã Phaät ñeàu khoâng theå gaëp ñöôïc, laïi coøn moõi meät khoå nhoïc. Sau ñoù hoï trôû laïi choã La-hoå-la, La-hoå-la hoûi coù gaëp Theá toân khoâng, hoï noùi: “Khoâng gaëp, taïi sao Thaùnh giaû coá yù xuùc naõo chuùng toâi?”, ñaùp: “Quaû laø toâi ñaõ coá yù xuùc naõo caùc vò”. Moïi ngöôøi nghe roài ñeàu cheâ traùch, caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät nghe roài saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh Vöông-xaù theo thöù lôùp khaát thöïc roài trôû veà boån xöù thoï thöïc. Sau ñoù ñeán choã La-hoå-la trong röøng OÂn-tuyeàn, La-hoå-la thaáy Phaät ñeán traûi toøa, ñeå nöôùc röûa nghinh ñoùn Phaät, Phaät ngoài xuoáng töï röûa chaân, röûa xong nghieâng chaäu nöôùc röûa ñoå boû, chæ chöøa laïi moät chuùt nöôùc trong chaäu roài hoûi La-hoå-la: “Con coù thaáy

chuùt ít nöôùc trong chaäu khoâng?", ñaùp laø thaáy, Phaät noùi: "Naøy La-hoå-la, neáu Bí-soâ coá taâm noùi voïng, khoâng

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 165

hoå theïn cuõng khoâng truy hoái, Nhö lai goïi ñoù laø ngöôøi ngu vaø laø ngöôøi thieáu phaùp sa moân", noùi roài truùt ñoå heát xuoáng ñaát hoûi La-hoå-la: "Con coù thaáy chuùt nöôùc trong chaäu ñoå heát ra ñaát khoâng?", ñaùp coù thaáy, Phaät noùi: "Naøy La-hoå-la, neáu Bí-soâ coá taâm noùi doái khoâng hoå theïn cuõng khoâng truy hoái, Nhö lai goïi ñoù laø ngöôøi ngu vaø laø ngöôøi boû maát heát phaùp sa moân", noùi roài Theá toân ñaù chaäu nghieâng ngöõa ra ñaát hoûi La-hoå-la: "Con coù thaáy chaäu bò ñaù nghieâng ngöõa ra ñaát khoâng?", ñaùp coù thaáy, Phaät noùi: "Naøy La-hoå-la, neáu Bí-soâ coá taâm noùi doái khoâng hoå theïn cuõng khoâng truy hoái, Nhö lai goïi ñoù laø ngöôøi ngu, laø ngöôøi laøm nghieâng ñoå phaùp sa moân", noùi roài Phaät uùp chaäu xuoáng ñaát hoûi La-hoå-la: "Con coù thaáy chaäu bò uùp xuoáng ñaát khoâng?", ñaùp coù thaáy, Phaät noùi: "Naøy La-hoå-la, neáu Bí-soâ coá taâm noùi doái, khoâng hoå theïn cuõng khoâng truy hoái, Nhö lai goïi ñoù laø ngöôøi ngu ñaõ laät uùp phaùp sa moân. Naøy La-hoå-la, nhö con voi chuùa say röôïu coù söùc maïnh, caëp ngaø cuûa noù nhö caøng xe maäp khoûe kheùo hay chieán ñaáu, khi ra chieán tröôøng chieán ñaáu vôùi ñoái phöông thì boán chaân, caëp ngaø, ñuoâi, xöông soáng, xöông hoâng ñeàu coù taùc duïng, chæ tröø caùi voøi thì noù cuoán laïi khoâng ñem ra duøng. Naøy La-hoå-la, con voi naøy vì baûo veä tính maïng neân khoâng duøng caùi voøi ñeå quaät ngaõ ñoái thuû. Ngöôøi ñieàu khieån quaân voi lieàn bieát con voi naøy vì hoä tieác thaân maïng. Naøy La-hoå- la, neáu con voi khi cuøng ñoái phöông chieán ñaáu duøng caùi voøi ñeå tranh taøi thì ngöôøi ñieàu khieån voi bieát con voi naøy khoâng tieác thaân maïng, khi saùp traän seõ taøn haïi, khoâng vieäc aùc naøo laø khoâng laøm. Cuõng nhö vaäy naøy La-hoå-la, neáu coù Bí-soâ coá taâm noùi doái khoâng hoå theïn cuõng khoâng truy hoái, Nhö lai noùi ngöôøi nhö vaäy khoâng vieäc aùc naøo laø khoâng laøm". Theá toân lieàn noùi keä: "Ngöôøi naøo traùi thaät phaùp, Coá noùi lôøi hö doái, Cho ñeán khi maïng chung, Khoâng aùc naøo khoâng laøm. Thaø nuoát hoøn saét ñoû, Cuõng nhö löûa chaùy höøng, Khoâng duøng mieäng phaù giôùi, AÊn thöùc aên tín taâm". Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät chöa cheá giôùi. Luùc ñoù ôû thaønh Thaát-la-phieät Ni-thoå-la-nan-ñaø coá yù noùi doái, caùc ni ñem vieäc naøy baïch caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ ni hoûi söï thaät, quôû traùch roài cheá hoïc xöù cho hai boä ñeä töû nhö sau: Neáu laïi coù Bí-soâ ni coá yù noùi doái, phaïm Ba-daät-ñeå-ca.

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 166

Neáu laïi coù Bí-soâ ni laø chæ cho Thoå-la-Nan-ñaø hoaëc coù ni khaùc gioáng nhö vaäy. Coá yù laø taâm bieát roõ vieäc kia khoâng thaät. Voïng ngöõ coù chín loaïi, taùm loaïi, baûy loaïi, saùu, naêm, boán, ba, hai loaïi voïng ngöõ sai khaùc nhau. Chín loaïi

voïng ngöõ laø duøng voâ caên Tha-thaéng, Taêng-giaø- phaït-thi-sa, Ba-daät-ñeå-ca, Ñeà-xaù-ni, Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña; duøng voâ caên phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng ñeå voïng ngöõ. taùm loaïi voïng ngöõ laø duøng voâ caên Tha-thaéng, Taêng-giaø-phaït-thi-sa, Ba-daät-ñeå- ca, Ñeà-xaù-ni, Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña; duøng voâ caên kieán vaên nghi ñeå voïng ngöõ. Baûy loaïi voïng ngöõ laø duøng voâ caên phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng; duøng voâ caên kieán vaên nghi ñeå voïng ngöõ. saùu loaïi voïng ngöõ laø Bí-soâ ni muoán voïng ngöõ nghó raèng ta seõ voïng ngöõ; khi ñang voïng ngöõ nghó raèng ta ñang voïng ngöõ; khi ñaõ voïng ngöõ nghó raèng ta ñaõ voïng ngöõ; duøng voâ caên kieán vaên nghi ñeå voïng ngöõ. naêm loaïi voïng ngöõ laø duøng voâ caên naêm boä toäi ñeå voïng ngöõ. Boán loaïi voïng ngöõ laø duøng voâ caên phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng. Ba loaïi voïng ngöõ laø nghó raèng ta seõ voïng ngöõ, ta ñang voïng ngöõ vaø ta ñaõ voïng ngöõ. hai loaïi voïng ngöõ laø nghó raèng ta ñang voïng ngöõ vaø ta ñaõ voïng ngöõ. Khoâng coù moät loaïi maø thaønh voïng ngöõ. Laïi coù naêm loaïi voïng ngöõ laø töï mình coù voïng ngöõ phaïm Ba-la- thò-ca, hoaëc phaïm Taêng-giaø-phaït-thi-sa, hoaëc phaïm Toát-thoå-la-ñeå, hoaëc phaïm Ba-daät-ñeå-ca, hoaëc phaïm Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña. Sao goïi laø voïng ngöõ phaïm Ba-la-thò-ca? Bí-soâ ni thaät khoâng chöùng ñöôïc phaùp thöôïng nhôn maø töï xöng laø ñaõ chöùng. Sao goïi laø voïng ngöõ phaïm Taêng-giaø-phaït- thi-sa? Bí-soâ ni bieát Bí-soâ ni kia thanh tònh khoâng phaïm, duøng phaùp voâ caên Tha-thaéng ñeå huûy baùng. Sao goïi laø voïng ngöõ phaïm Toát-thoå-la-ñeå? Bí-soâ ni ôû trong chuùng coá taâm voïng ngöõ, phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp; phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät... Sao goïi laø voïng ngöõ phaïm Ñoät-saéc-ngaät-lyù-ña? Bí-soâ ni moãi nöûa thaùng laøm leã Bao-saùi-ñaø, khi tuïng giôùi kinh ñöôïc hoûi coù thanh tònh khoâng, mình thaät khoâng thanh tònh, töï bieát coù phaïm khôûi taâm che giaáu ngoài im laëng. Ngoaøi boán loaïi voïng ngöõ keå treân, caùc loaïi voïng ngöõ khaùc ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Ba- daät-ñeå-ca nghóa laø ñoïa laïc, bò ñoát naáu trong ba ñöôøng aùc. Toäi naøy neáu khoâng aân caàn noùi toäi saùm tröø thì coù theå chöôùng ngaïi phaùp laønh ñaõ coù. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ ni khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng giaùc tri, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy noùi raèng: Toâi thaáy nghe, giaùc tri. Khi noùi nhö vaäy moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni töøng thaáy nghe, giaùc tri maø queân, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy, khoâng nhôù

SOÁ 1443 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ BÍ SOÂ NI TYØ NAÏI DA, Quyeån 11 167

vieäc ñoù maø noùi laø khoâng queân thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni thaät thaáy nghe, giaùc tri sau sanh nghi, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy maø noùi laø thaáy nghe giaùc tri khoâng coù nghi thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni thaät khoâng thaáy nghe giaùc tri maø töôûng laø thaáy nghe giaùc tri noùi raèng toâi thaät coù thaáy nghe giaùc tri thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni thaät khoâng thaáy nhöng coù

nghe giaùc tri, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy; sau noùi raèng toâi thaáy nhöng khoâng coù nghe giaùc tri thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå-ca. Neáu Bí-soâ ni thaät khoâng nghe nhöng coù thaáy giaùc tri, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy; sau noùi raèng toâi nghe nhöng khoâng coù thaáy giaùc tri thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu Bí-soâ ni thaät khoâng coù giaùc (hieåu) nhöng coù thaáy nghe vaø tri (bieát), khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy; sau noùi raèng toâi coù hieåu nhöng khoâng coù thaáy nghe bieát thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu Bí-soâ ni thaät khoâng bieát nhöng coù thaáy nghe hieåu, khôûi töôûng nhö vaäy, chaáp nhaän nhö vaäy; sau noùi raèng toâi bieát nhöng khoâng thaáy nghe vaø hieåu thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy maø queân coøn nghe hieåu bieát khoâng queân, khôûi töôûng nhö vaäy; sau noùi raèng toâi thaáy khoâng queân, nghe hieåu bieát cuõng khoâng queân thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe maø queân coøn thaáy hieåu bieát khoâng queân, khôûi töôûng nhö vaäy; sau noùi raèng toâi nghe khoâng queân, thaáy hieåu bieát cuõng khoâng queân thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu maø queân coøn thaáy nghe bieát khoâng queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi hieåu khoâng queân, thaáy nghe bieát cuõng khoâng ueân thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát maø queân coøn thaáy nghe hieåu khoâng queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi bieát khoâng queân, thaáy nghe hieåu cuõng khoâng queân thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy maø nghi coøn nghe hieåu bieát khoâng nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi thaáy khoâng nghi, coøn nghe hieåu bieát coù nghi thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe maø nghi coøn thaáy hieåu bieát khoâng nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi nghe khoâng nghi, coøn thaáy hieåu bieát coù nghi thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu maø nghi coøn thaáy nghe bieát khoâng nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi hieåu khoâng nghi coøn thaáy nghe bieát coù nghi thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát maø nghi coøn thaáy nghe hieåu khoâng nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi bieát khoâng nghi coøn thaáy nghe hieåu coù nghi thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm boån toäi. Neáu thaät khoâng thaáy khôûi töôûng khoâng thaáy, coøn nghe hieåu bieát

töôûng coù nghe hieåu bieát; khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi thaáy nhöng khoâng coù nghe hieåu bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät khoâng nghe khôûi töôûng khoâng nghe nhöng khôûi töôûng coù thaáy hieåu bieát; khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù nghe nhöng khoâng coù thaáy hieåu bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät khoâng hieåu khôûi töôûng khoâng hieåu nhöng khôûi töôûng coù thaáy nghe bieát; khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi hieåu nhöng khoâng coù thaáy nghe bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät khoâng bieát khôûi töôûng khoâng bieát nhöng khôûi töôûng coù thaáy nghe hieåu; khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi bieát nhöng khoâng coù thaáy nghe hieåu thì khi

noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy nghe hieåu bieát maø khoâng queân vieäc kia, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù thaáy nghe hieåu bieát nhöng laïi queân vieäc kia thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy nghe hieåu bieát khoâng sanh nghi taâm, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù thaáy nghe hieåu bieát nhöng sanh nghi taâm thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy nghe hieåu bieát töôûng coù thaáy nghe hieåu bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng coù thaáy nghe hieåu bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy nhöng khoâng coù nghe hieåu bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng thaáy nhöng coù nghe hieåu bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe nhöng khoâng coù thaáy hieåu bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng nghe nhöng coù thaáy hieåu bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu maø khoâng coù thaáy nghe bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng hieåu nhöng coù thaáy nghe bieát thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát maø khoâng thaáy nghe hieåu, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng bieát nhöng coù thaáy nghe hieåu thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy khoâng queân coøn nghe hieåu bieát laïi queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù thaáy nhöng queân, coøn nghe hieåu bieát khoâng queân thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe khoâng queân coøn thaáy hieåu bieát laïi queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù nghe nhöng queân, coøn thaáy hieåu bieát khoâng queân thì khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu khoâng queân coøn thaáy nghe bieát laïi queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù hieåu nhöng queân coøn thaáy nghe bieát khoâng queân, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát khoâng queân coøn thaáy nghe hieåu laïi queân, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù bieát nhöng queân coøn thaáy nghe hieåu khoâng queân, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy khoâng nghi coøn nghe hieåu bieát coù nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù thaáy nhöng nghi coøn nghe hieåu bieát khoâng

nghi, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe khoâng nghi coøn thaáy hieåu bieát coù nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù nghe nhöng nghi coøn thaáy hieåu bieát khoâng nghi, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu khoâng nghi coøn thaáy nghe bieát coù nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù hieåu nhöng nghi coøn thaáy nghe bieát khoâng nghi, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát khoâng nghi coøn thaáy nghe hieåu coù nghi, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi coù bieát nhöng nghi coøn thaáy nghe hieåu khoâng nghi, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät thaáy töôûng coù thaáy nhöng töôûng khoâng nghe hieåu bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng thaáy nhöng coù nghe hieåu bieát, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät nghe töôûng coù nghe nhöng töôûng khoâng thaáy hieåu bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng nghe nhöng coù thaáy hieåu bieát, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät hieåu töôûng coù hieåu nhöng töôûng khoâng thaáy nghe bieát, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi raèng toâi khoâng hieåu nhöng coù thaáy nghe bieát, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu thaät bieát töôûng coù bieát nhöng töôûng khoâng thaáy nghe hieåu, khôûi töôûng nhö vaäy sau noùi

raèng toâi khoâng bieát nhöng coù thaáy nghe hieåu, khi noùi phaïm boån toäi. Neáu Bí-soâ ni noùi traùi vôùi taâm nghó ñeàu phaïm Ba-daät-ñeå- ca, khoâng noùi traùi vôùi taâm nghó thì khoâng phaïm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.